

Guia docent de l'assignatura “Seguretat Laboral”

1. IDENTIFICACIÓ

- ✓ **Nom de l'assignatura: Seguretat Laboral**
- ✓ **Codi: 101830**
- ✓ **Titulació: Grau en Prevenció i Seguretat Laboral**
- ✓ **Curs acadèmic: 2018719**
- ✓ **Tipus d'assignatura: Optativa**
- ✓ **Crèdits ECTS (hores): 6**
- ✓ **Període d'impartició: Primer semestre**
- ✓ **Idioma en que s'imparteix: Castellà/Català**
- ✓ **Responsable de l'assignatura i mail de contacte: Manuel del Pino. Manuel.delpino@uab.cat**
- ✓ **Altres professors:**

2. PRESENTACIÓ

El terme de seguretat té moltes definicions, pel que és important remarcar que en aquesta assignatura aquest terme s'engloba sota un context estrictament laboral, on existeix la figura del treballador que desenvolupa les tasques designades per l'empresari, el qual farà la gestió i oferirà unes condicions laborals específiques.

Atenent a la definició de salut segons l'Organització Mundial per a la Salut, OMS, va més enllà que l'absència de malaltia, (és a dir lesions) sinó que és un estat de benestar físic, psíquic i social, el qual es pot veure influenciat per diferents factors de risc presents en l'ambient de treball.

L'ambient de treball, per tant, s'entén com el conjunt de factors de naturalesa física, química i tècnica; i es veurà afectat per factors de seguretat; d'origen físic, químic, biològic o de condicions mediambientals, dels derivats de les característiques de treball i dels factors derivats de l'organització del treball.

Els factors derivats de les condicions de seguretat, és a dir les condicions materials que poden provocar accidents: passadissos, superfícies de trànsit, aparells i equips elevadors, vehicles de transport, màquines, eines, espais de treball, instal·lacions elèctriques, són l'objecte d'estudi i control de la seguretat laboral, és a dir, de la tècnica de prevenció dels accidents laborals.

El terme de seguretat té moltes definicions, pel que és important remarcar que en aquesta assignatura aquest terme s'engloba sota un context estrictament laboral, on existeix la figura del treballador que desenvolupa les tasques designades per l'empresari, el qual farà la gestió i oferirà unes condicions laborals específiques.

Atenent a la definició de salut segons l'Organització Mundial per a la Salut, OMS, va més enllà que l'absència de malaltia, (és a dir lesions) sinó que és un estat de benestar físic, psíquic i social, el qual es pot veure influenciat per diferents factors de risc presents en l'ambient de treball.

L'ambient de treball, per tant, s'entén com el conjunt de factors de naturalesa física, química i tècnica; i es veurà afectat per factors de seguretat; d'origen físic, químic, biològic o de condicions mediambientals, dels derivats de les característiques de treball i dels factors derivats de l'organització del treball.

Els factors derivats de les condicions de seguretat, és a dir les condicions materials que poden provocar accidents: passadissos, superfícies de trànsit, aparells i equips elevadors, vehicles de transport, màquines, eines, espais de treball, instal·lacions elèctriques, són l'objecte d'estudi i control de la seguretat laboral, és a dir, de la tècnica de prevenció dels accidents laborals.

3. OBJECTIUS FORMATIUS

Objectius Formatius

Identificar i valorar adequadament els riscos.

Conèixer les activitats preventives per eliminar o controlar els riscos com ara les investigacions d'accidents.

Conèixer com avaluar i controlar determinada tipologia de riscos (elèctric, incendi, explosió, espais de treball, equips de treball, productes i residus, etc.).

Conèixer les diferències entre un pla d'emergències i un pla d'autoprotecció i poder elaborar les consignes bàsiques d'emergència per a un centre/activitat.

Conèixer per a cada temàtica la normativa bàsica de referència.

Conèixer activitats preventives de rellevància com ara la coordinació d'activitats, la protecció de persones d'especial sensibilitat, etc.

Competències Específiques

CE1-Amb caràcter general, posseir i comprendre coneixements bàsics en matèria de normativa de prevenció de riscos laborals

CE2-Realitzar anàlisis d'intervencions preventives en matèria de seguretat i salut laboral

CE3-Trasmestre informació, idees, problemes i solucions en el marc de la normativa reguladora dels riscos laborals

CE9. Planificar i coordinar els recursos propis dels tres grans subsistemes que interactuen en un la seguretat: persones, tecnologia i infraestructures

Resultats d'Aprenentatge

RA1.4. Identificar els factors de riscos laborals més habituals.

RA2.3. Implementar i avaluar pla de prevenció de riscos laborals en una organització

RA3.2. Aplicar els sistemes de responsabilitat i els models de gestió propis de la gestió de prevenció de riscos laborals

RA9.2. Coordinar els recursos propis dels tres grans subsistemes que interactuen en el sector de la seguretat i els riscos laborals: persones, tecnologia i infraestructures.

4. COMPETÈNCIES I RESULTATS D'APRENENTATGE

CT3. Utilitzar la capacitat d'anàlisi i de síntesi per a la resolució de problemes.

CT5. Generar propostes innovadores i competitives en la investigació i en l'activitat professional desenvolupant la curiositat i la creativitat.

CT6. Donar resposta als problemes aplicant el coneixement a la pràctica.

CT7. Adaptar-se a situacions imprevistes

CT8. Treballar en xarxes interinstitucionals i interprofessionals.

CT10. Identificar, gestionar i resoldre conflictes.

CT15. Assumir la responsabilitat social, ètica i professional que es derivi de la pràctica de l'exercici professional.

5. TEMARI I CONTINGUTS

BLOC 1

Introducció. Condicions de treball i Salut.

Tipologia de riscos.

Accidents/Incidents.

Investigació d'accidents/incidents.

Anàlisi de risc. Avaluació del risc.

Seguiment mesures correctores.

Anàlisi, avaluació i control del risc. Espais de treball

Anàlisi, avaluació i control del risc. Codi Tècnic de l'Edificació

BLOC 2

Plans d'emergència i autoprotecció

Anàlisi, avaluació i control del risc. Seguretat de producte (màquines i equips de treball).

Resguards i dispositius.

Equips de protecció individual.

Senyalització

BLOC 3

Anàlisi, avaluació i control del risc. Altres equips de treball

Equips mòbils i equips d'aixecament de càrregues.

Instal·lacions.

Bastides i Escales Manuals

Emmagatzematge

Incendis-Explosions

Risc elèctric

6. BIBLIOGRAFIA RECOMANADA

Bestraten Belloví, Manuel. (2003) Instituto Nacional de Seguridad e Higiene en el Trabajo, *Seguridad en el Trabajo*.

Benavides, Fernando. (1997). Salud Laboral. Conceptos y técnicas para la prevención de riesgos laborales.

Varios autores. (). Manual de Seguridad en el Trabajo. Fundación Mapfre.

Instituto Nacional de Seguridad e Higiene en el Trabajo, Web del Ministerio de Empleo y Seguridad Social, recuperat juliol 2012 a: <http://www.insht.es/portal/site/Insht/>

Departament d'empresa i Ocupació.

<http://www20.gencat.cat/portal/site/empresaocupacio/menuitem.81ac5b6b3cd746a0a6740d63b0c0e1a0/?vgnextoid=528d82d4cb9af110VgnVCM1000000b0c1e0aRCRD&vgnnextchannel=528d82d4cb9af110VgnVCM1000000b0c1e0aRCRD&vgnnextfmt=default>

7. METODOLOGIA DOCENT

Les **classes teòriques** a l'aula suposaran la realització de classes amb una exposició de la matèria a tractar amb el desenvolupament d'exemples així com la resolució de dubtes.

Les **classes pràctiques** a l'aula suposaran principalment la realització i/o resolució d'exercicis que es presenten el mateix dia de la classe com bé poden utilitzar-se per resoldre exercicis proposats a l'entorn virtual i que són comentats en aquestes sessions.

Les **activitats autònomes** es centraran en la resolució de diferents exercicis i treballs plantejats pel professor per tal de consolidar el material docent proporcionat a l'aula. També han de servir per a la lectura de diferent material bibliogràfic situat a l'entorn virtual.

Les **activitats d'avaluació** analitzaran els nivells de competència assolits pel alumne d'acord amb els criteris que es presenten a continuació.

Les tutories amb el professorat es concertaran per correu electrònic

7.1 ACTIVITATS DE FORMACIÓ

Títol	UD	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides				
Classes Teòriques		30	1,84	RA 3.2 RA 9.2.
Classes Pràctiques		10	0,56	RA 1.4, RA 2.3, RA 3.2, RA 9.2.
Tipus: Supervisades				
Tutories		15	0,6	RA 1.4, RA 3.2, RA 9.2
Tipus: Autònomes				
Recerca i Lectura		15	0,6	RA 1.4, RA 2.3, RA 3.2, RA 9.2.
Estudi		30	1.2	RA 1.4, RA 2.3, RA 9.2
Desenvolupament de tasques		30	1,2	RA 1.4, RA 2.3, RA 3.2, RA 9.2.

8. SISTEMA D'AVALUACIÓ

Es realitzaran un mínim de tres proves parcials de tipus escrit. Es combinaran preguntes de tipus test amb preguntes de desenvolupament. Poden presentar-se cassos pràctics a la prova. La puntuació de cada pregunta dependrà de la dificultat o abast de la mateixa.

La mitja de totes les proves ha de superar el 5. La superació d'aquesta prova exigeix de la realització de la prova final d'avaluació continuada.

La resolució de les proves pràctiques suposarà la realització de diversos exercicis per bloc temàtic.

La mitja de tots els blocs haurà de superar el 5.

Algun exercici podrà ser desenvolupat, si així s'indica, de manera grupal.

Tant a les proves parcials com a la resolució de les proves pràctiques es valorarà també l'expressió formal, redacció, l'ortografia i l'habilitat comunicativa.

Treball Transversal de Prevenció de Riscos Laborals

En aquesta assignatura s'ha d'elaborar un treball de caire eminentment pràctic, d'aplicació directa a una empresa o sector que es proposarà a l'assignatura de "Direcció de Serveis de Prevenció" i l'alumnat haurà desenvolupar la següent part de la especialitat:

- Objecte d'estudi
- Identificació de riscos
- Metodologia
- Instruments
- Resultats de l'avaluació
- Mesures correctores/preventives

Nota informativa

En cas de no superar l'assignatura d'acord amb els criteris abans esmentats (avaluació continuada), es podrà fer una prova de recuperació en la data programada a l'horari, i que versarà sobre la totalitat dels continguts del programa.

Per participar a la recuperació l'alumnat ha d'haver estat prèviament avaluat en un conjunt d'activitats, el pes de les quals equivalgui a un mínim de dues tercers parts de la qualificació total de l'assignatura. No obstant això, la qualificació que constarà a l'expedient de l'alumne és d'un màxim de 5-Aprobat.

L'alumnat que necessiti canviar una data d'avaluació han de presentar la petició emplenant el document que trobarà a l'espai moodle de Tutorització EPSI.

Sense perjudici d'altres mesures disciplinàries que s'estimin oportunes, i d'acord amb la normativa acadèmica vigent, "en cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb un 0 aquest acte d'avaluació, amb independència del procés disciplinari que es pugui instruir. En cas que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura serà 0".

Les proves/exàmens podran ser escrits i/o orals a criteri del professorat.

Es considerarà un alumne com NO AVALUABLE i per tant caldrà que es presenti a la re-avaluació qualsevol alumne que no hagi presentat la totalitat dels exercicis pràctics o bé no hagi realitzat qualsevol de les proves parcials programades al curs.

Els alumnes repetidors realitzaran les mateixes tipologies de proves que la resta d'alumnes. Tant les teòric-pràctiques com el lliurament d'exercicis.

8.1 ACTIVITATS D'AVUACIÓ

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Proves escrites teòric-pràctiques individuals per valorar el coneixement adquirit pel estudiant.	50 %	X	X	RA 1,4, RA 2,3, RA 3,2, RA 9,2.
Resolució d'exercicis de manera individual/grupal a l'entorn virtual per tal de valorar l'aplicació pràctica dels coneixements desenvolupats a les classes teòriques i pràctiques	20 %	X	X	RA 1,4, RA 2,3, RA 3,2, RA 9,2.
Desenvolupament de treball transversal de prevenció de riscos.	30 %	X	X.	RA 1,4, RA 2,3, RA 3,2, RA 9,2.X, X, X, Etc.

9. PREVENCIÓ I SEGURETAT INTEGRAL

Amb el concepte de seguretat laboral entenem totes aquelles tècniques preventives amb les quals es busca l'eliminació de qualsevol risc que pugui ocasionar un accident/incident. Recordem a nivell tècnic la definició d'accident com aquell succés no desitjat, d'aparició sobtada i que genera una lesió de tipus físic en el treballador.

En els factors de risc relacionats amb la seguretat també trobem successos que si bé poden no ocasionar una lesió poden igualment tenir greus conseqüències per a les instal·lacions. És en aquesta vessant on la protecció enfront incendis i explosions així com la gestió d'emergències i l'autoprotecció prenen una especial rellevància en aquesta disciplina.

Les variables a tenir en compte per a un tècnic en seguretat laboral són molt amplies i de complexitat molt variada ja que en el nostre punt d'observació es troben els denominats agents materials que formen part de l'activitat laboral (equips de treball, espais de treball, instal·lacions, substàncies i productes).

Així ens podem trobar amb la necessitat de valorar, analitzar el risc en un ampli ventall d'elements, com ara màquines, equips automotors, bastides, escales, superfícies de treball, cobertes, zones de pas, instal·lacions energètiques, productes, substàncies, eines portàtils, eines manuals, emmagatzematges, etc. Tots amb nivells de complexitat molt diversa i que poden anar des d'una instal·lació petroliera, a un tornavís.....

Aquesta característica exigeix del tècnic un coneixement ampli de la normativa de referència i una capacitat d'aprenentatge elevada.

Com qualsevol altra tècnica preventiva, mitjançant l'aplicació de tècniques preventives de:

- Eliminació del risc
- Control del risc
- Anàlisi de successos
- Control de canvis

basarem la nostra activitat preventiva per tal de controlar suficientment els diversos factors de risc associats a la utilització dels agents materials presents a l'entorn laboral.